

Kimyadan dərs nümunəsi

Gülnarə NƏBİYEVƏ,

*Bakı şəhər 91 nömrəli tam
orta məktəbin kimya müəllimi*

Fənn: Kimya

Sinif: VII

Mövzu: "Hidrogen kimyəvi element və bəsit maddə kimi".

Alt standart: 2.2.1; 3.1.1; 3.2.1.

Məqsəd:

1. Hidrogeni kimyəvi element kimi xarakterizə edir.

2. Onun element halında təbiətdə yayılmasının, izotoplarını, atomunun tərkibini şərh edir.

3. Hidrogeni bəsit maddə kimi xarakterizə edir.

4. Hidrogen qazının molekul formulunu, fiziki xassələrini müəyyən edir.

Təlim fəaliyyəti: qruplarla iş.

Təlim üsulu: klaster, müzakirə.

İntegrasiya: fizika, biologiya

Resurslar: dərslik, iş vərəqləri, elektron lövhə, kompüter, proyektor, İKT resursları.

Dərsin gedişi: Salamlaşma. Əvvəlki dərsin bir neçə sualla təkrarı.

Sinifdəki şagirdlər bilik və bacarıqlarına görə müəllim tərəfindən 4 qrupa bölünür. Qruplar "Hidrogen", "Oksigen", "Hava", "Su" adlandırılır.

Motivasiya:

Motivasiya üçün şəkil 1-dəki slayd nümayiş etdirirəm. Slaydda verilmiş şəkil ətrafında şagirdlərlə müzakirə aparır və onlara düşündürücü suallarla müraciət edirəm.

Tədqiqat sualı:

Tədqiqat üçün belə bir sual müəyyənləşdirilir:

1. Nə üçün hidrogen kainatda geniş yayılmış elementdir?

2. Hidrogeni necə təsəvvür edirsiniz?

3. Hidrogenin neçə izotopu var?

Müəllimin interaktiv əlavəsi:

Hidrogen sözünün yunan dilindən tərcümədə mənası "hidro" - su, genos - "əmələ gətirən" deməkdir.

Hidrogen ilk dəfə ingilis alimi Henri Kavendiş tərəfindən 1766-cı ildə saf halda alınmışdır. 1779-cu ildə Antuan Loren Lavuazye isə hidrogeni onun buxarını közərmis dəmir borudan keçirməklə suyun parçalanmasından almışdır.

"Hidrogen kimyəvi element və bəsit maddə kimi" mövzusu haqqında şagirdlərə qısa məlumat verirəm. Mövzuya uyğun şəkilləri əks etdirən slaydlar ekrana gətirilərək nümayiş etdirilir, verilmiş suallar şagirdlər tərəfindən cavablandırılır (Bax şəkil 2 və şəkil 3).

Tədqiqatın aparılması:

Qruplarda tədqiqat sualı ətrafında araşdırmalar aparılır. Bu mərhələdə qruplara iş vərəqləri paylayır və iş vərəqləri əsasında tapşırıqlar verirəm.

Tapşırıq 1. "Hidrogen" qrupu

1. Hidrogeni kimyəvi element və bəsit maddə kimi xarakterizə edin.

2. Hidrogeni dövri sistemdə yerinə görə xarakterizə edin.

3. Hidrogenin yunan dilindən tərcümədə mənası nədir?

Tapşırıq 2. "Oksigen" qrupu

1. Hidrogenin neçə izotopu var?

2. Hidrogenin fiziki xassələrini xarakterizə edin.

3. Hidrogenin fiziki xassələrini oksigenlə müqayisə edin.

Tapşırıq 3. "Hava" qrupu

1. Havanın tərkibinə daxil olan qazları xarakterizə edin.

2. Hidrogenin təbiətdə tapılması haqqında məlumat verin.

3. Hidrogenin fiziki xassələrini oksigenlə eyniləşdirin.

Tapşırıq 4. "Su" qrupu

1. Suyun kütləsinin neçə %-ni hidrogen təşkil edir?

2. Hidrogenin kosmosda tapılması haqqında məlumat verin.

3. Hidrogenin Yerində tərkibində harada tapılması haqqında məlumat verin.

Məlumatın mübadiləsi və müzakirəsi:

Qruplarda olan şagirdlər iş vərəqlərindəki tapşırıqlar

lar əsasında tədqiqata başlayırlar və qrup üzvlərini işin nəticələri ilə tanış edirlər. Şagirdlər verilən tapşırıqları qrup daxilində müzakirə edir, fikir mübadiləsi aparır, hazırladıqları işi təqdim edirlər. Qrupların təqdimatından sonra hər qrupun işi digər qruplarla müzakirə olunur. Şagirdlər öz təkliflərini verirlər. Təkliflər dinlənilərək, cavabların düzgün olub-olmadığını dəqiqləşdirirəm.

Nəticə və ümumiləşdirmə:

Son olaraq şagirdlərin gəldiyi nəticələri ümumiləşdirir və hər qrupun işini dəyərləndirirəm.

Yaradıcı təbiiqetmə:

Müasir dərsin şagirdyönümlü olması şagirdlərin yeni biliyi özləri müstəqil olaraq öyrənmələri və tətbiq etmələri deməkdir. Bunun üçün şagirdlərin "Hidrogen" mövzusu ətrafında əldə etdiyi bilikləri ümumiləşdirmək, möhkəmləndirmək və onlarda İKT bacarıqlarını tətbiq etmək məqsədilə veb alətlərdən istifadə etməklə, "LearningApps" internet saytında hər bir qrupa "Hidrogen" mövzusuna aid interaktiv və multimedia tapşırıqlarını düzgün cavablandırmağı təklif edirəm.

Yaradıcı təbiiqetmə mərhələsində şagirdləri tərəfindən praktik biliklərin daha əsaslı şəkildə mənimsənilməsi üçün onlara çalışma, test, pəzl və digər tapşırıqlar verilir.

Qiymətləndirmə:

Təqdimatlara əsasən qrupların bilik və bacarıqlarını dərsin sonunda aşağıdakı meyarlara görə qiymətləndirirəm. Qiymətləndirmə cədvəlini proyektorla ekranda göstərirəm.

Qruplar	I qrup Hidrogen	II qrup Oksigen	III qrup Hava	IV qrup Su
Meyarlar				
1. Tapşırıqda verilən cavabın düzgünlüyü				
2. Fikrini sərbəst və ardıcıl ifadə etmə				
3. Təqdimat				
4. Qrupda fəallıq və əməkdaşlıq				

KAINATDA ƏN GENİŞ YAYILMIŞ KİMYƏVİ ELEMENT

Şəkil 1.

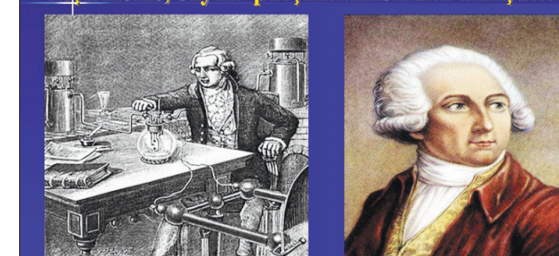
Müəllimin interaktiv əlavəsi

Hidrogen ilk dəfə
ingilis alimi
Henri Kavendiş
tərəfindən 1766-cı ildə
saf halda alınmışdır.

Şəkil 2.

1779-cu ildə Antuan Loren Lavuazye isə hidrogeni onun buxarını közərmis dəmir borudan keçirməklə, suyun parçalanmasından almışdır.

S: H.Kavendiş və A.L.Lavuazye alimlərinin ixtiralarında ortaqlıq nə var?
C:

Şəkil 3.

Refleksiya:

- 1) Bu gün dərsimizdə yeni nə öyrəndiniz?
- 2) Dərsdə nəticəyə hansı yolla nail oldunuz?
- 3) Dərsin hansı mərhələsi daha maraqlı oldu?

Ev tapşırığı:

Şagirdlərə "Hidrogen", "Hidrogenin düşməni kimdir?" mövzusunda esse yazmağı təklif edirəm.